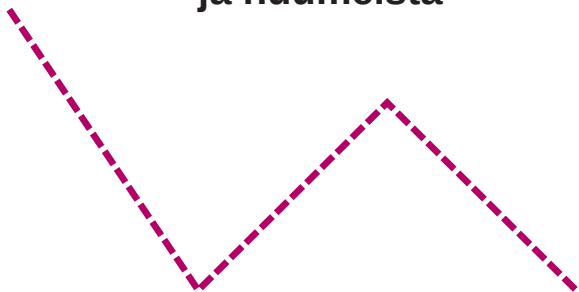

2004

TASKUMATTI

Tilastotietoa alkoholista
ja huumeista

SISÄLLYS:

Alkoholijuomien kulutus Suomessa vuonna 2003 100 %:n alkoholina asukasta kohden	4
Alkoholijuomien tilastoimaton kulutus vuonna 2002	4
Alkoholijuomien kulutus 15 vuotta täyttäneitä asukasta kohden vuosina 1994-2003	5
Alkoholijuomien kulutuksen rakenne 100 %:n alkoholista laskettuna vuosina 1994-2003	5
Alkoholijuomien kulutus eräissä maissa vuonna 2001	6
Alkoholijuomien kulutuksen kehitys eräissä maissa, litraa 100 %:n alkoholia asukasta kohden	7
Raittiiden osuudet Suomessa vuonna 2000	8
Alkoholijuomien suurkulutusrajat	8
Alkoholin käyttöihteys vuonna 2000	9
Alkoholia viikoittain käyttäneet vuonna 2003	9
Kannabiksen kokeilu/käyttö ikäryhmittäin vuosina 1992 ja 2002	10
Huumeiden käyttöä kokeilleet varusmiehet	10
Koululaisten päihdekokeilut ja käyttö vuosina 1995, 1999 ja 2003	11
Joskus kannabista kokeilleet aikuiset v. 1998 ja 2002	11
Kannabiksen kokeilu/käyttö eräissä EU-maissa	12
Sosiaali- ja terveydenhuollon päihdeasiakkaat Suomessa vuosina 1998 ja 2003	13

Huumeiden ongelmakäyttäjien hoito eräissä EU-maissa ainekohtaisesti	13
Päihtyneenä säilöönnotetut Suomessa	14
Liikennejuopumus	14
Tieliikenneonnettomuuksissa kuolleet ja loukkaantuneet ...	14
Väkivaltarikollisuus	14
Päihde-ehtoiset hoitojaksot Suomessa	15
Päihde-ehtoiset kuolemat vuosina	16
Huumausainerikollisuus	16
Suomessa takavarikoituja huume-eriä (kg)	16
Alkoholijuomien myynti juomaryhmittäin vuosina 2001-2003, tuhatta litraa	17
Alkoholijuomien myynti 100 %:n alkoholina vuonna 2003 ..	18
Alkoholijuomien kulutus maakunnittain 100 %:n alkoholina asukasta kohden vuonna 2003	19
Alkoholijuomien kulutuksen reaalihintaindeksit 1980=100 ..	20
Alkoholivero esimerkkijuomista 1.3.2004 alkaen	20
Alkoholijuomien myyntiverkosto	21
Valtion alkoholitulot	21
Kuluttajien alkoholimenot	21
Alkoholijuomien kulutus ja haitat	22

ALKOHOLIJUOMIEN KULUTUS SUOMESSA V. 2003 100 %-N ALKOHOLINA ASUKASTA KOHDEN

	litraa	Koskenkorva- pulloina 0,5 l	Keskiolut- pulloina 0,33 l
Tilastoitu kulutus	7,7	40	523
Tilastoimaton kulutus	n. 1,7	n. 9	n. 116
Kulutus yhteensä	9,4	49	639

ALKOHOLIJUOMIEN TILASTOIMATON KULUTUS VUONNA 2002

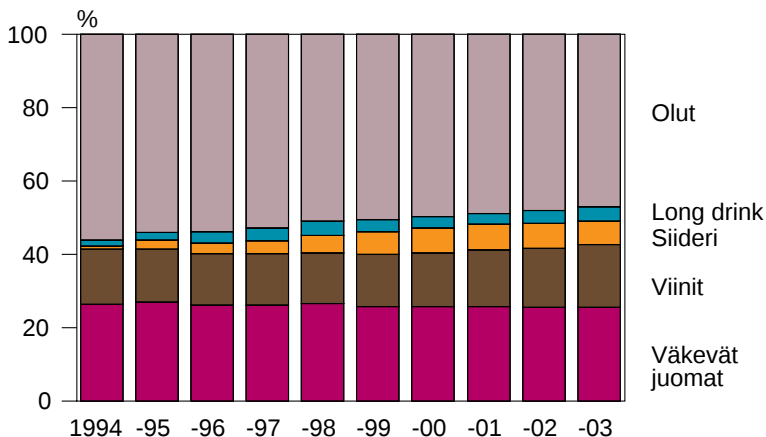
	100 % alkoholina milj. litraa
Kotivalmistus	1,0
Turistialkoholi	4,8
Ulkomailla nautittu	1,7
Laiton valmistus ja salakuljetus	1,1
Yhteensä	8,6
 Asukasta kohden, litraa	 1,7

Lähteet: Stakes, STTV

ALKOHOLIJUOMIEN KULUTUS 15 V. TÄYTTÄNYTTÄ ASUKASTA KOHDEN VUOSINA 1994-2003

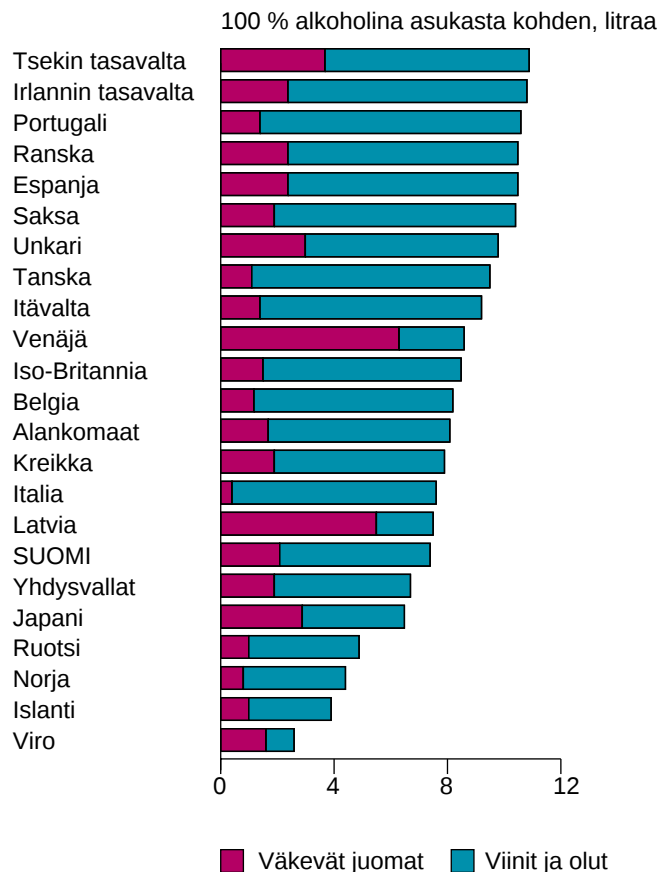
Vuosi	Väkevät juomat	Viinit	Siiderit	Long drink-juomat	Oluet	Yhteensä
	100 %	litraa	litraa	litraa	litraa	100 %
1994	2,2	9,7	1,1	2,5	100,6	8,2
1995	2,3	10,1	4,2	3,0	98,4	8,3
1996	2,2	9,5	4,7	4,8	98,0	8,2
1997	2,3	9,8	6,3	5,7	99,9	8,6
1998	2,3	9,9	8,6	5,6	95,3	8,6
1999	2,2	10,1	11,2	4,9	94,5	8,6
2000	2,2	10,3	12,6	4,3	92,6	8,6
2001	2,3	11,3	13,2	4,2	94,8	9,0
2002	2,4	12,1	13,4	5,6	95,9	9,2
2003	2,4	12,9	12,6	6,1	94,8	9,3

ALKOHOLIJUOMIEN KULUTUKSEN RAKENNE

Lähteet: STTV; Stakes

ALKOHOLIJUOMIEN KULUTUS ERÄISSÄ MAISSA VUONNA 2001

Lähde: World Drink Trends

ALKOHOLIJUOMIEN KULUTUKSEN KEHITYS ERÄISSÄ MAISSA ASUKASTA KOHDEN

Litraa 100 %:n alkoholina

	1970	1980	1990	2001
Tsekin tasavalta	8,4	9,6	8,8	10,9
Irlannin tasavalta	5,9	7,3	7,6	10,8
Portugali	9,9	11,0	12,9	10,6
Ranska	16,2	14,9	12,6	10,5
Espanja	11,6	13,6	10,8	10,5
Saksa	10,3	11,4	10,6	10,4
Unkari	9,1	11,7	11,1	9,8
Tanska	6,8	9,1	9,7	9,5
Itävalta	10,5	11,0	10,4	9,2
Venäjä	6,5	6,2	5,5	8,6
Iso-Britannia	5,3	7,3	7,7	8,5
Belgia	8,9	10,8	9,9	8,2
Alankomaat	5,7	8,9	8,1	8,1
Kreikka	5,3	10,2	8,6	7,9
Italia	13,7	13,0	9,2	7,6
Latvia	..	10,3	5,4	7,5
Suomi	4,3	6,3	7,7	7,4
Yhdysvallat	6,7	8,3	7,4	6,7
Japani	4,6	5,4	6,5	6,5
Ruotsi	5,8	5,7	5,5	4,9
Norja	3,6	4,6	4,1	4,4
Islanti	3,2	3,9	3,9	3,9
Viro	..	0,9	..	2,6

Lähde: World Drink Trends

RAITTIIDEN OSUDET SUOMESSA VUONNA 2000

yli 15-vuotiaat

Miehet	8
Naiset	9
Kaikki	9

Lähde: Juomatapatutkimus; Stakes

ALKOHOLIJUOMIEN SUURKULUTUS

VIKKOKULUTUS alaraja

MIEHET

absoluuttista alkoholia 280 g
24 annosta viikossa

24 pulloa keskiolutta tai
3 1/2 pulloa mietoa viiniä tai
1 3/4 pulloa kirkasta viinaa

NAISET

absoluuttista alkoholia 190 g
16 annosta viikossa

16 pulloa keskiolutta tai
2 1/3 pulloa mietoa viiniä tai
1 1/5 pulloa kirkasta viinaa

KERTAKÄYTTÖ yläraja

MIEHET

absoluuttista alkoholia 80 g

7 pulloa keskiolutta tai
1 pullo mietoa viiniä tai
1/2 pulloa kirkasta viinaa

NAISET

absoluuttista alkoholia 60 g

5 pulloa keskiolutta tai
2/3 pulloa mietoa viiniä tai
1/3 pulloa kirkasta viinaa

Lähde: Stakes

ALKOHOLIN KÄYTTÖTIHEYS VUONNA 2000

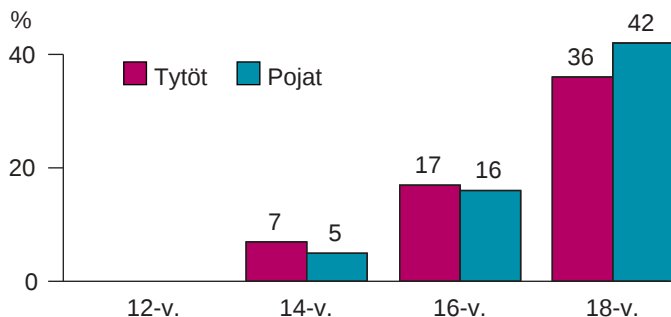
15-69 vuotiaat

	Miehet	Naiset
	%	
Vähintään 4 kertaa viikossa	10	2
2-3 kertaa viikossa	24	13
Kerran viikossa	23	19
1-3 kertaa kuukaudessa	24	31
Harvemmin	12	24
Raittiit	8	9

Lähde: Juomatapatutkimus, Stakes

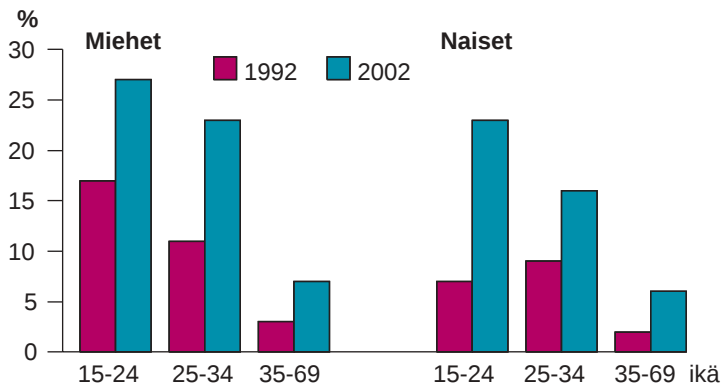
ALKOHOLIA VIIKOITTAIN KÄYTTÄNEET VUONNA 2003

12-18 vuotiaat

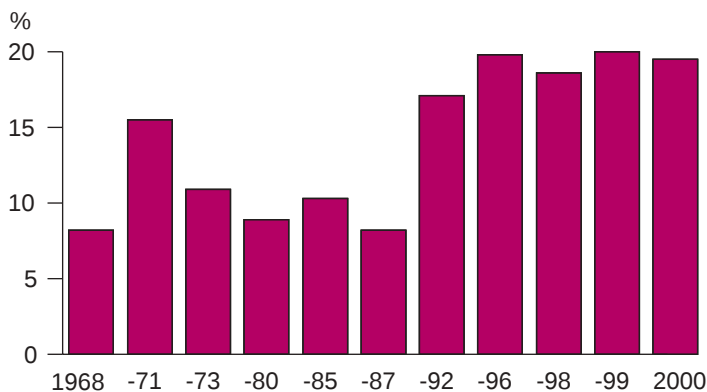
Lähde: Nuorten terveystapatutkimus, Tampereen yliopiston terveystieteen laitos

KANNABIKSEN KOKEILU/KÄYTTÖ IKÄRYHMITÄIN VUOSINA 1992 JA 2002

Lähde: Juomatapatutkimus, Stakes

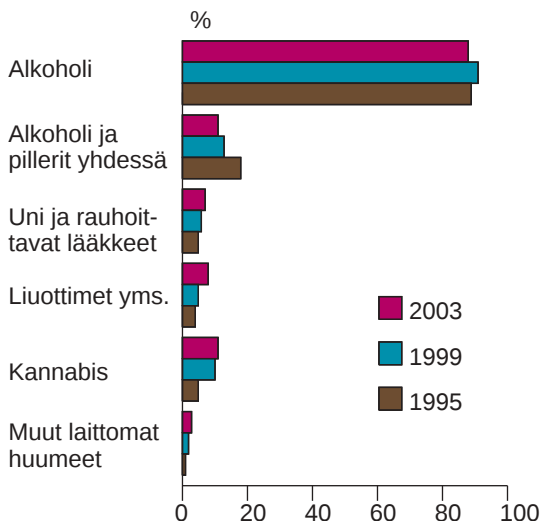
HUUMEIDEN KÄYTTÖÄ KOKEILLEET VARUSMIEHET

Lähde: Pääesikunta, varusmieskyselyt

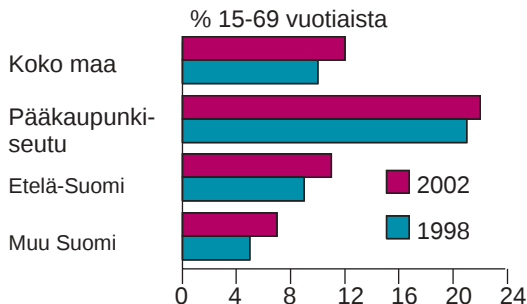
KOULULAISTEN PÄIHDEKOKEILUT JA KÄYTTÖ VUOSINA 1995, 1999 JA 2003

15-16 vuotiaat

Lähde: ESPAD, Stakes

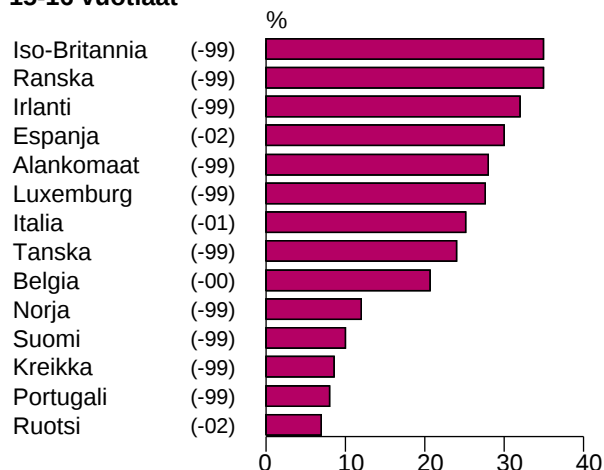
JOSKUS KANNABISTA KOKEILLEET TAI KÄYTTÄNEET VUOSINA 1998 JA 2002

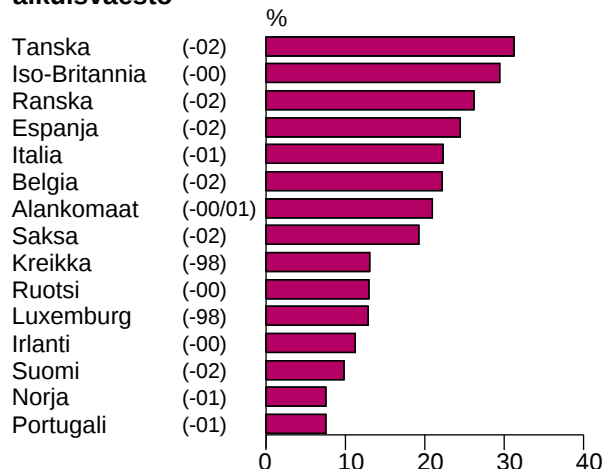
Lähde: Juomatapatutkimus, Stakes

KANNABIKSEN KOKEILU/KÄYTTÖ ERÄISSÄ EU-MAISSA

15-16 vuotiaat

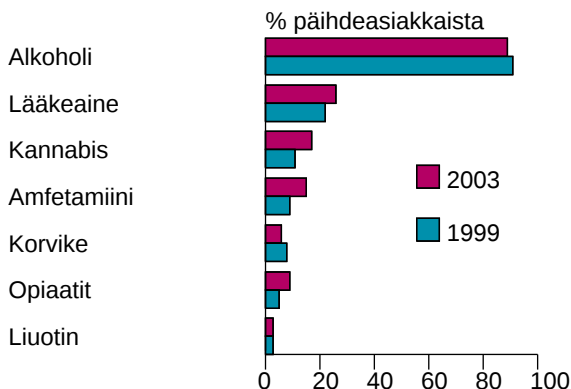

aikuisväestö

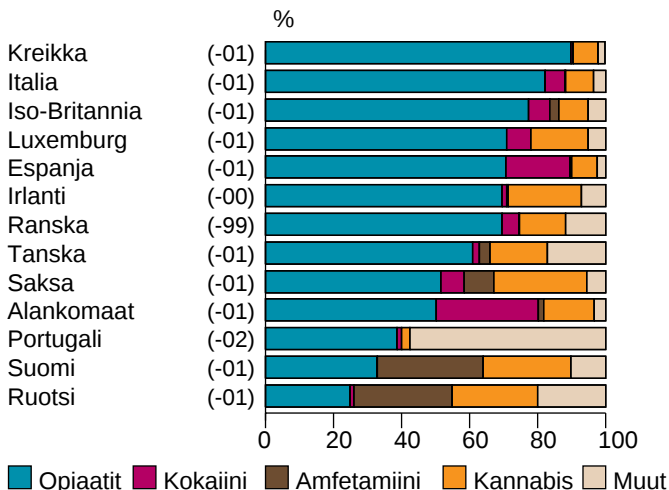
Lähde: EMCDDA

SOSIAALI-JA TERVEYDENHUOLLON PÄIHDE- ASIAKKAAT SUOMESSA 1999 JA 2003

Lähde: Päihdetapauslaskennat, Stakes

HUUMEIDEN ONGELMAKÄYTTÄJIEN HOITO ERÄISSÄ EU-MAISSA AINEKOHTAISESTI

Lähde: EMCDDA

PÄIHITYNEENÄ SÄILÖÖNOTETUT SUOMESSA

	1980	1990	2002	2003
Säilöönotetut yhteensä	207864	142851	95955	95275

LIIKENNEJUOPUMUS

	1980	1990	2002	2003
Rattijuopumus ja huumautuneena ajaminen	8011	12203	9324	10087
Törkeä rattijuopumus	12425	17556	13633	14517
Muu liikennejuopumus	534	612	539	463
Liikennejuopumus yhteensä	20970	30371	23496	25067

TIELIIKENNEONNETTOMUUKSISSA KUOLLEET JA LOUKKAANTUNEET

	1980	1990	2001	2002
Yhteensä, lkm	8993	13407	8844	8571
alkoholitapauksissa				
lukumäärä	1079	2188	1294	1302
%	12,0	16,3	14,6	15,2
muissa päihdetapauksissa				
lukumäärä	..	17	101	99
%	..	0,1	1,1	1,2

VÄKIVALTARIKOLLISUUS

	1980	1990	2002	2003
Tappo	78	122	87	75
Törkeä pahoinpitely	1600	2358	2145	2108
Pahoinpitely	9271	15756	18339	19274
Lievä pahoinpitely	3088	2534	7538	7480
Yhteensä	14037	20770	28109	28937

Lähde: Tilastokeskus

PÄIHDE-EHTOISET HOITOJAKSOT SUOMESSA

	1998	1999	2001	2002
Alkoholin käyttöön liittyvä sairaalahoito:				
Alkoholiriippuvuus	12 374	11 879	10 623	10 666
Haimasairaudet	2 480	2 297	2 384	2 446
Maksasairaudet	2 668	2 587	2 931	3 204
Alkoholimyrkytykset	469	430	461	442
Päihtymistila	9 531	9 410	9 712	9 866
Muut alkoholisairaudet	7 439	6 912	6 880	6 587
Yhteensä	34 961	33 515	32 991	33 211

	1998	1999	2001	2002
Huumeiden käyttöön liittyvä sairaalahoito:				
Päihtymystila	648	854	803	737
Elimelliset aivo-oireyhtymät	1 016	1 046	1 126	943
Riippuvuus				
Huumaussaineet	714	937	1 205	1 378
Muut	1 788	1 798	1 933	2 100
Myrkytykset				
Huumaussaineet	205	224	131	135
Muut	3 032	3 208	3 320	3 503
Muut	146	146	176	214
Yhteensä	7 549	8 213	8 694	9 010

PÄIHDE-EHTOISET KUOLEMAT

	1990	2000	2001	2002
Alkoholin käytön seur. kuolleet	2500	2411	2454	2431
Alkoholisairaus tai vastaava siitä:	1417	1477	1490	1465
alkoholimyrkytys	397	390	401	338
alkoholin aih. maksakirroosi	437	562	617	682
Päihdyksissä tapaturmaan ja väkivaltaan kuolleet	1036	879	887	913
Muut päihtyneen uhrina väkivaltaisesti kuolleet	47	55	77	53
Huumausaineiden käyttöön liittyvät kuolemat	38	170	151	153

Lähteet: Tilastokeskus, Helsingin yliopiston oikeuslääketieteen laitos, Stakes

HUUMAUSAINERIKOLLISUUS

	1990	2000	2001	2002
Tuomiot, joissa vähintään yhdeksi syyksi lueteltu huumausainerikos	1094	6789	7657 ¹⁾	6515 ¹⁾
Huumausainerikokset	2270	13445	14869	13857

¹⁾Lukuun ei sisälly huumausaineen käyttörikoksesta annetut rangaistukset.

Lähde: Tilastokeskus

SUOMESSA TAKAVARIKOITUJA HUUME-ERIÄ (kg)

	1990	2000	2001	2002
Hasis	71,2	196,5	589,6	482,3
Marihuana	0,6	13,8	16,1	32,0
Amfetamiini	1,4	79,6	137,3	129,2
Kokaiini	0,0	38,6	6,5	0,4
Heroiini	0,0	6,0	7,5	3,1
Kat	-	348,4	664,5	1039,4
LSD (kpl)	-	2355	1026	4679
Ekstaasi (kpl)	-	87393	81228	45065

Lähde: Keskusrikospoliisi

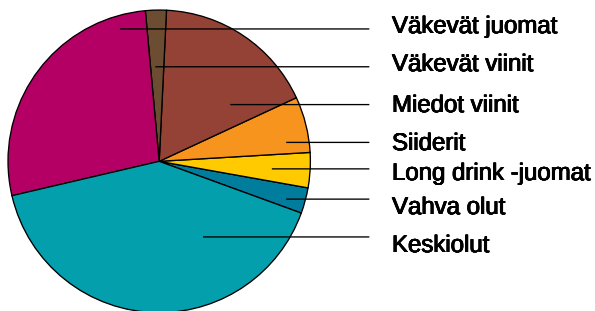
ALKOHOLIJUOMIEN MYYNTI JUOMARYHMITTÄIN VUOSINA 2001-2003, TUHATTA LITRAA

Juomaryhmä	2001	2002	2003
Väkevät juomat	27 551	28 187	28 433
Maustamattomat viinat	16 838	17 025	17 104
Maustetut viinat	1 664	1 718	1 785
Hedelmäviinat	57	59	55
Konjakit ja brandyt	2 563	2 806	2 910
Viskit	2 076	2 011	1 968
Rommit	938	926	919
Liköörit ja punssit	2 953	3 179	3 252
Katkerot	462	463	439
Väkevät viinit	4 698	4 314	4 391
Miedot viinit	43 450	47 324	51 120
Punaviinit	17 772	20 233	23 098
Roseviinit	510	489	488
Valkoviinit	18 247	19 617	20 643
Kuohuviinit	2 538	2 648	2 696
Muut miedot viinit	4 384	4 337	4 194
Siiderit	56 230	57 121	54 357
Long drink -juomat	18 047	24 049	26 111
Vahva olut	28 896	28 625	26 641
Keskiolut	375 297	381 824	381 139
Yhteensä 100 %:n alkoholina	38 156	39 551	40 016

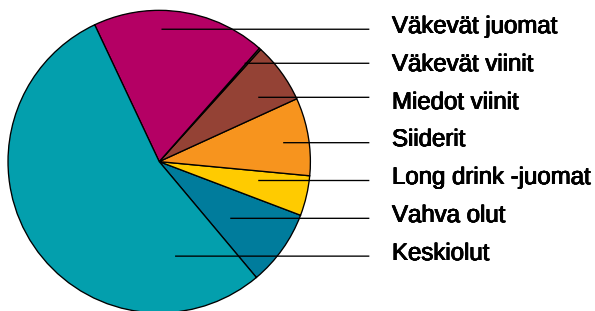
Lähteet: STTV, Stakes

ALKOHOLIJUOMIEN MYYNTI 100 %:N ALKOHOLINA VUONNA 2003

Vähittäismyynti, litraa

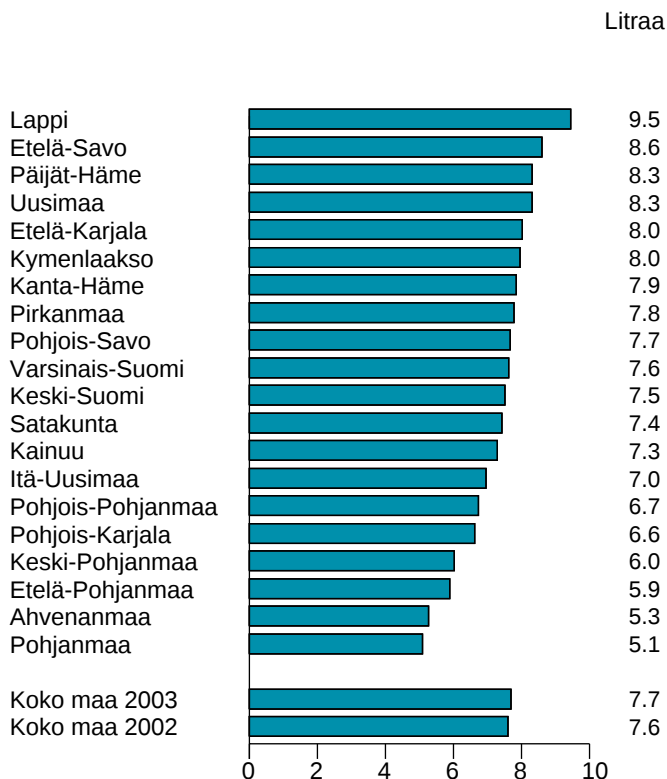

Toimitukset anniskeluun, litraa

Lähteet: STTV, Stakes

ALKOHOLIJUOMIEN KULUTUS MAAKUNNITTAIN 100 %:N ALKOHOLINA ASUKASTA KOHDEN VUONNA 2003

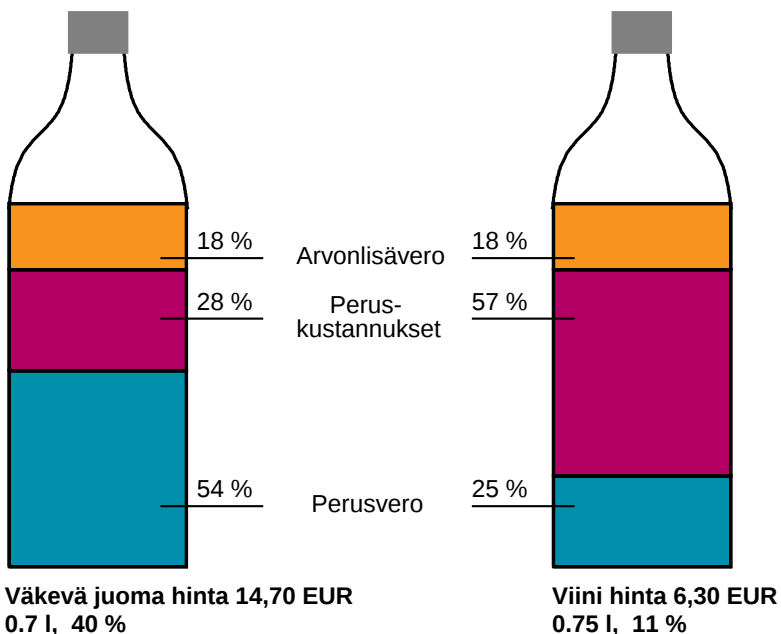

Lähteet: STTV, Stakes

ALKOHOLIJUOMIEN KULUTUKSEN REAALIHINTA- INDEKSIT 1980=100

Vuosi	Väkevät juomat	Viinit	Long drink- juomat	Olut	Yhteensä
1985	100	110	103	109	104
1990	109	113	114	123	114
1995	105	114	118	112	116
2000	102	111	115	115	116
2003	100	109	121	120	118

ALKOHOLIVERO ESIMERKKIJUOMISTA 1.3.2004 ALKAEN

ALKOHOLIJUOMIEN MYYNTIVERKOSTO

	1980	1990	2000	2003
Alkon myymälöitä	204	240	275	314
Alkon tilauspalvelupisteet	.	.	124	150
Vähittäismyyntipaikat	9 248	6 706	7 348	6 886
A- ja B-ravintolat	1 525	2 560	4 904	5 298
C-ravintolat	2 655	3 128	4 050	3 435
Tilaviini- ja sahtimyymälät	.	.	49	53

Lähde: STTV

VALTION ALKOHOLITULOT

	1980	1990	2000	2003*)
Käyvin hinnoin				
Valtion alkoholitulot milj.euroa	719	1 968	1 882	2 095
Osuus valtion verotuloista %	9,6	8,4	4,8	6,0
Vuoden 2003 hinnoin				
Valtion alkoholitulot milj.euroa	1 742	2 487	1 978	2 095

Lähde: Stakes

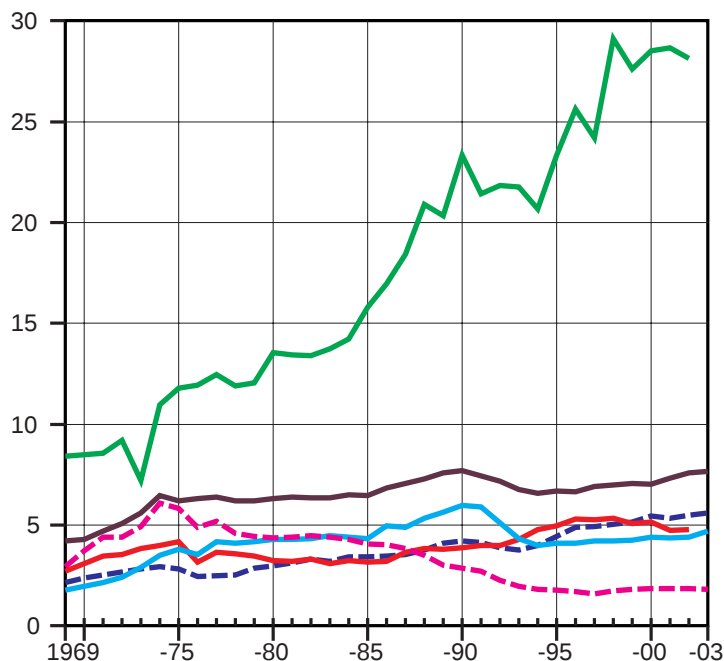
KULUTTAJIEN ALKOHOLIMENOT

	1980	1990	2000	2003*)
Käyvin hinnoin				
Alkoholimenot asukasta kohden euroa	233	632	677	776
Osuus yksityisistä kulutusmenoista %	6,3	7,1	5,4	5,4
Vuoden 2003 hinnoin				
Alkoholimenot asukasta kohden euroa	564	799	711	776

*) ennakkotieto

Lähde: Stakes

ALKOHOLIJUOMIEN KULUTUS JA HAITAT VUOSINA 1969-2003

- Alkoholikuolleisuus 100 000 asukasta kohti
- Kulutus 100 %:n alkoholina asukasta kohti
- - - Väkivaltarikokset 1000 asukasta kohti
- Alkoholisairastavuus 1000 asukasta kohti
- Rattijuopumus 1000 asukasta kohti
- - - Päihtyneiden säilöönotot 100 asukasta kohti